

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΑΣΩΝ
& ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Ταχ. Δ/ση: Μεσογείων 239
Ταχ. Κώδικας: 154 51-Ν. Ψυχικό
Τηλεομοιοτυπία: 2103725786
Πληροφορίες: Α. Αγγελόπουλος-
Τηλέφωνο: 2103725790-91-88

Ν. Ψυχικό 5/01/2018
Αριθ. Πρωτ: 3629/112577/2017

Προς:

Συνήγορο του Πολίτη
Χαλκοκονδύλη 17, 10432 Αθήνα ✓
(με συνημμένα)

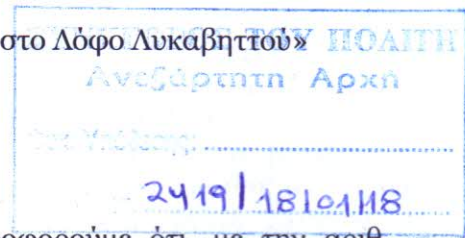
Κοιν.:

- 1) Δήμο Αθηναίων
Δ/ση Περιβάλλοντος και Πρασίνου
Π. Κανελλόπουλου 5, 11525 Αθήνα
- 2) Αυτοτελές Τμήμα Διαχείρισης
Καθημερινότητας & Πολιτικής Προστασίας
Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δήμου Αθηναίων
Λιοσίων 22, 10438 Αθήνα

Θέμα: «Υλοτομία ευκαλύπτου και διευθέτηση ομβρίων υδάτων στο Λόφο Λυκαβηττού»

Σχετ. :

α) Το αριθ. 237769/56052/2017/14-12-2017 έγγραφό σας

Σε απάντηση του (α) ανωτέρω σχετικού, σας πληροφορούμε ότι, με την αριθ. 53310/3523/1970 απόφαση Υπουργού Γεωργίας, έχει εκχωρηθεί στο Δήμο Αθηναίων η διοίκηση, διαχείριση, βελτίωση, συντήρηση, φύλαξη και προστασία του Λόφου Λυκαβηττού και μέχρι σήμερα η Απόφαση αυτή δεν έχει ανακληθεί ή μεταρρυθμισθεί αρμοδίως, ούτε έχει ακυρωθεί από σχετική Δικαστική απόφαση.

Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 3 του ν.998/1979 (289Α/29-12-1979) όπως ισχύει, μετά την ψήφιση του ν. 4280/2014 (159Α/8-08-2014), «4. Στις διατάξεις του παρόντος νόμου υπάγονται και τα εντός των πόλεων και των οικιστικών περιοχών πάρκα και άλση, το περιαστικό πράσινο, οι κηρυγμένες δασωτές ή αναδασωτές εκτάσεις. Στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας υπάγονται και τμήματα πάρκου ή άλσους, τα οποία φέρουν μη δασική βλάστηση συνδέονται όμως οργανικά με το σύνολο του πάρκου ή άλσους υπό την έννοια ότι συμβάλλουν στη διατήρηση της φυσικής ισορροπίας του συνόλου».

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 58 του ν. 998/1979 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 36 του Ν. 4280/2014, «1α. Υπό την επιφύλαξη των προβλεπομένων, στα άρθρα 48 παράγραφος 1 και 59 του παρόντος, καθώς και στο άρθρο 21 του ν. 4269/2014 (Α' 142/8-8-2014) [Έχει καταργηθεί σύμφωνα με το άρθρο αρθρ. 14 του ν. 4447/16, (241Α/23-12-16)], δεν επιτρέπεται η μεταβολή του κύριου προορισμού και η αναίρεση της λειτουργίας των πάρκων ή αλσών ως και των δασών της περίπτωσης ε' της παρ. 1 του άρθρου 69 του Ν.Δ. 86/ 1969 (περιαστικά δάση) όπως ισχύει. β. Η ως άνω απαγόρευση ισχύει επίσης για κοινόχρηστους χώρους πρασίνου, που περιβάλλονται από τον οικιστικό ιστό χωρίς να έχουν ενταχθεί σε σχέδιο πόλης, φέρουν δασική βλάστηση, φυσικώς ή τεχνητώς δημιουργηθείσα και λειτουργούν εκ των πραγμάτων ως πάρκα και άλση. γ. Στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας υπάγονται και τμήματα πάρκου ή άλσους, τα οποία φέρουν μη δασική βλάστηση συνδέονται όμως οργανικά με το σύνολο του πάρκου ή άλσους υπό την έννοια ότι συμβάλλουν στη διατήρηση της φυσικής ισορροπίας του συνόλου».

Περαιτέρω, με το άρθρο 4 του ν. 998/79 κατηγοριοποιήθηκαν τα δάση και οι δασικές εκτάσεις με βάση τις λειτουργίες τους (παρ. 1) και τη θέση τους σε σχέση με τους χώρους ανθρώπινης εγκατάστασης και δραστηριότητας (παρ. 2). Σύμφωνα με την περ. α της παρ. 2 του ως άνω άρθρου, ιδιαίτερη κατηγορία δασών και δασικών εκτάσεων με βάση τη θέση τους αποτελούν και τα πάρκα και άλση εντός των πόλεων και των οικιστικών περιοχών.

Επίσης σύμφωνα με τη διάταξη της περ. α της παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 1845/1989 (102Α/26-4-1989) αντικείμενο της δασοπροστασίας αποτελεί και η προστασία «των πάρκων

και αλσών αναφυχής». Σύμφωνα με τις διατάξεις, του αρθρ. 5 παρ.2 του Ν. 998/79 όπως ισχύει, η εκτέλεση κάθε είδους έργων για την ανάπτυξη, βελτίωση, αναδάσωση και προστασία των πάρκων, αλσών ανήκει στους οικείους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ενεργείται ύστερα από σχετική μελέτη που εγκρίνεται από την αρμόδια δασική αρχή και εκτελείται από την εποπτεία της. Αναφορικά με τις επιτρεπόμενες χρήσεις σε εκτάσεις χαρακτηριζόμενες ως άλση ή πάρκα, το ΣτΕ έχει δεχθεί ότι πρέπει να ερμηνεύονται στενά οι σχετικές διατάξεις, και θέτει περιορισμούς στις επιτρεπόμενες χρήσεις εντός αλσών και πάρκων (βλ. ΣτΕ Ολομ. 2403/1997, 604/2002, 11318/2001, 1972/2002 Ολομ. και Π.Ε. 258/2001). Όσον αφορά τις επιτρεπόμενες χρήσεις εντός των κοινόχρηστων χώρων πρασίνου, το νομικό πλαίσιο που έχει διαμορφωθεί για αυτούς είναι ιδιαίτερος αυστηρό. Τα αντιμετωπίζει ως χώρους εν ανεπαρκεία, που έχουν σε κάθε περίπτωση κοινόχρηστο χαρακτήρα και ουσιαστικά επιτρέπονται μόνο υποδομές, έργα και διαμορφώσεις όπως καθορίζονται με το άρθρο 59 καθώς και τη παράγραφος 8 του άρθρου 58 του ν. 998/1979 όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 36 του ν. 4280/2014 όπως ισχύει και σύμφωνα με τις προδιαγραφές που καθορίζονται με την υπ' αριθ. 125837/726/3-6-2013 (1528B/21-6-2013) υπουργική απόφαση καθώς και την αριθ. 133384/6587/10-12-2015 (2828B/23-12-2015) Απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Με το αριθ. 047481/16-02-2017 έγγραφο του τμήματος Πρασίνου 1^{ης} Δημ. Κοινότητας της Δ/σης Πρασίνου & Αστικής Πανίδας του Δήμου Αθηναίων αιτείται η υλοτομία ενός ευκαλύπτου εντός του «Λόφου Λυκαβηττού» που φύτεται εντός της κοίτης φυσικού αύλακα απορροής υδάτων στο ύψος της οδού Μελίνας Μερκούρη έναντι του αριθ. 4.

Στις 7-03-2017 ο αρμόδιος δασοφύλακας της υπηρεσίας μας πραγματοποίησε αυτοψία στο συγκεκριμένο σημείο και πρότεινε με την αριθ. ΔΥ/8-03-2017 αναφορά-έκθεση αυτοψίας να εξεταστεί η τροποποίηση της κοίτης του αγωγού με κατάλληλο τεχνικό έργο και σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η τεχνική διευθέτηση του αύλακα, τότε να υλοτομηθεί ο ευκάλυπτος. Μετά από την ανωτέρω αναφορά-έκθεση αυτοψίας εκδόθηκε η αριθ. 694/20546/10-03-2017 απόφαση έγκρισης υλοτομίας για την κλάδευση ενός (01) ιστάμενου δένδρου ευκαλύπτου (*Eucalyptus* sp.) ο οποίος φύτεται εντός της κοίτης χωμάτινου αύλακα συλλογής ομβρίων στο «Λόφο Λυκαβηττού» στο ύψος της οδού Μελίνας Μερκούρη 12, διότι είναι αναγκαίο να υπάρξει ελάφρυνσή του από το φορτίο των κλάδων διότι σε περίπτωση πτώσης του θα φράξει το ανωτέρω τεχνικό και θα υπάρξει κίνδυνος καταστροφής του αύλακα απορροής των υδάτων με αποτέλεσμα την δημιουργία ανεπιθύμητων πλημμυρικών φαινομένων στα κατάντη.

Ο ευκάλυπτος είναι ενδημικό είδος της Ωκεανίας, που εισήχθη στην Ελλάδα το έτος 1862. Σύμφωνα με τα οικολογικά χαρακτηριστικά του, ένα εύρωστο δένδρο ευκαλύπτου μπορεί να φθάσει το ύψος των 80 μέτρων αλλά όταν υλοτομηθεί (χωρίς να εκριζωθεί) αναπτύσσεται σαν θάμνος πυκνά διακλαδισμένος.

Όπως είναι γνωστό το δάσος είναι ο βασικότερος ρυθμιστής του υδρολογικού κύκλου, γιατί επηρεάζει την πτώση, την εξάτμιση, τη διήθηση των ατμοσφαιρικών κατακρημνισμάτων καθώς και την επιφανειακή απορροή. Σύμφωνα με τους Ward και Robinson (2000) το ποσοστό της υδατοσυγκράτησης από την κόμη (φυλλική επιφάνεια) των πλατύφυλλων ειδών κυμαίνεται από 15-20% και στα κωνοφόρα από 25-35% των συνολικών ατμοσφαιρικών κατακρημνισμάτων το οποίο επηρεάζει προφανώς σημαντικά και το μέγεθος της επιφανειακής απορροής των υδατορευμάτων μίας υδρολογικής λεκάνης. Σύμφωνα με τους Bosch και Hewlett (1982) οι οποίοι με σειρά πειραμάτων προσπάθησαν να καθορίσουν τις επιπτώσεις που επιφέρουν οι αλλαγές της βλάστησης στην απορροή των υδάτων κατέληξαν στο συμπέρασμα πως για κάθε 10% μείωση της βλάστησης αντιστοιχεί και αύξηση της επιφανειακής απορροής των υδάτων ίση με 40 mm ύδατος επιφανειακής απορροής. Επιπλέον το ριζικό σύστημα των δένδρων συγκρατεί το έδαφος και αυξάνει την υδατοδιαπερότητά του μειώνοντας με τον τρόπο αυτό τον κίνδυνο εμφάνισης πλημμυρικών φαινομένων στα κατάντη.

Συνεκτιμώντας όλα τα παραπάνω, με την αριθ. 694/20546/10-03-2017 απόφαση μας, εγκρίναμε την κλάδευση του ευκαλύπτου ώστε να μειωθεί το ύψος του διότι σε ακραία καιρικά φαινόμενα οι κλάδοι αυτών των δένδρων είναι επικίνδυνο να σπάσουν και να κλείσουν τον φυσικό αύλακα απορροής των υδάτων και δεν εγκρίναμε την ολική υλοτομία του δένδρου διότι μετά την κοπή του, το δένδρο θα αναπτυσσόταν σαν θάμνος πυκνά διακλαδισμένος με αποτέλεσμα οι νέοι κλάδοι να φράξουν τον φυσικό αγωγό απορροής των

